

Átadják a felújított Igazságügyi Palotát Marosvásárhelyen

Három intézmény székhelye

Fotó: Nagy Tibor

Pénteken ünnepélyes keretek között átadták a marosvásárhelyi Igazságügyi Palotát, az eseményen jelen volt Alina Gorghiu igazságügyi miniszter, Adrian Ioan Veștea fejlesztési miniszter, Ramona Grația Milu, a Legfelsőbb Bírói Tanács tagja, Ioana Lucaci, a marosvásárhelyi Fellebbviteli Bíróság elnöke és Andrea Ciucă, a Fellebbviteli Bíróság alelnöke.

Mezey Sarolta

Szép, elegáns, méltóságot és melegséget sugárzó épület lett a marosvásárhelyi Igazságügyi Palota, amely három intézménynek, a földszinten a Marosvásárhelyi Bíróságnak, az első és második emeleten a Fellebbviteli Bíróságnak és a Különös Hatáskörű Törvényszéknek ad otthont.

A hivatalosságok elsőként a gyönyörűen felújított és kibővített épületet tekintették meg, velük együtt a sajtó is megnézhetette az új tárgyalótermet, irodákat és a nagy gyűléstermet. Az igazságügyi eljárásokban részt vevő gyerekeknek kialakított helyiségeket is megmutatták.

A meghívottak ortodox ceremónián, az épület megszentelésén vettek részt, amit a nagyteremben tartottak.

Az 1895–97 között épült eklektikus épület felújítási projektjét hét évvel ezelőtt indították el, a tulajdonképpeni építkezés öt éve kezdődött Andrea Ciucă akkori elnöknek köszönhetően.

– Történelmi épület, amelyet a XXI. század igényeihez igazítva újjá-tottunk fel, a múlt a korszerűséggel találkozik, ahol az igazságért folyamodó emberek komolysággal, tisztelettel, megértéssel találkoznak.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!

Színházi iskolák nemzetközi találkozója

A találkozón elsősorban a szakoktatásban részt vevő diákoknak és tanároknak kínáltak tapasztalatcserét, ugyanakkor a produkciókat esténként a nagyközönség is megnézhetette.

2.

Holdfényben farkasok

Az én üzenetem benne van a könyvekben. Nem vagyok világmegváltó. Amit el akartam mondani, az le van írva. Az erdélyi magyar fiatalok figyeljenek oda, mi van a világban, és döntsek el: ha tíz év múlva tükörbe néznek, ne bánjanak meg semmit.

3.

Jubilált a Színpad fesztivál

Harmadik alkalommal rendezték meg az erdőszentgyörgyi Színpad fesztivált. A műkedvelő színjátszók évenkénti találkozója nemcsak kerek évfordulóhoz, hanem mérföldkőhöz is érkezett.

7.

OPTICA OPTOFARM

SZOLGÁLTATÁSAINK

- ingyenes szemüveg felírás számítógépes szemvizsgálattal
- látásjavítás szemüveggel és kontaktlencsével
- szembetegségek diagnosztizálása és kezelése
- optikai koherencia tomográfias vizsgálat (OCT)
- színtévesztés (daltonizmus) diagnosztizálása és javítása (speciális szemüvegekkel)
- legmodernebb készülékekkel végzett szemnyomásmérés
- zöldhályog és retina elváltozások diagnosztizálása és kezelése (lézeres fotokoagulációs kezelés)
- szürkehályog műtétek járóbetegként (ultrahangos fakoemulszifikációs technológiával)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek alkalmazottainak (szerződéssel külön kedvezmények)
- gyerekvizsgálatok speciális autorefraktométerrel (kellemetlen pupillatágítás nélkül, kontakt nélkül)

www.facebook.com/optica.optofarm

www.optofarm.ro/index.php/hu

ÁLMATLANSÁG

ALULNÉZET
Horváth Szekeres István karikatúrája

Már megint azon a ribancon jár az eszed, Dezső?

Ha van kifli, akkor milgen a befli? Hová lesz a sok fehér, ha elolvad a hó?

NOVEMBER

25., szombat

A Nap kel
7 óra 37 perckor,
lenyugszik
16 óra 41 perckor.
Az év 329. napja,
hátravan 36 nap.

✧ *Isten éltesse!*

Ma KATALIN, KATINKA,
holnap VIRÁG napja.

VIRÁG: a latin Flóra magyarításaként
felújított régi magyar női név. A szabin
törzsnél Flora volt a virág, virágzás, a
tavasz és az ifjúság istennője.

Ellenezzük a Soós Zoltán elleni boszorkányüldözést!

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének állásfoglalása

A csütörtöki tanácsülés napirendjén egyenesen három (!) határozati javaslat szerepelt arra vonatkozóan, hogy a városi tanács szálljon be az Országos Korrupcióellenes Ügyészség (DNA) Soós Zoltán polgármester ellen indított nyomozásába.

Az RMDSZ tanácsosai egyik javaslatot sem szavazták meg, és ennek egyszerű, világos, jogilag alátámasztott oka van. Konkrétumokat tartalmazó vádirat hiányában nem lehetséges jogilag megalapozott döntést hozni. A politikai lejárató kampány persze mindig lehetséges, amint azt az egymást túllícitáló tanácsosok támadásai is jól mutatják, de mi nem erre szerződünk, ezt a leghatározottabban visszautasítjuk. Különösképpen azt figyelembe véve, hogy a törvény világosan fogalmaz: a perbe való belépésre a bírósági eljárás kezdetéig kínál lehetőséget, és semmiképp nem a vádemelés megfogalmazásáig.

Kollégáink azért vállalták az önkormányzati munkát, hogy a városért és annak közösségéért cselekedjenek. Mindezt eddig is konkrét tényekre és nem légből kapott vádakra alapozva tették, ez pedig a továbbiakban sem fog változni!

Továbbra is kiállunk Soós Zoltán mellett. A csütörtöki szavazás azt is megmutatta, hogy a tanácsban a

polgármester ellen irányuló politikai lejárató kampánynak nincs többsége, és visszautasítja az igazságszolgáltatás belerángatását a kampányba.

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének sajtóirodája

Fotó: Mariş Cristian Daniel

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős

Hőmérséklet:
max. 4 °C
min. -2 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. november 24.

1 EUR	4,9703
1 USD	4,5559
100 HUF	1,3082
1 g ARANY	292,3096

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Három intézmény székhelye

(Folytatás az 1. oldalról)

Azt szeretnénk elérni, hogy közel kerüljünk az emberekhez az európai standardok szintjén – mondta Ioana Lucaci, a megyei bíróság elnöke.

– Alina Gorghiu igazságügyi miniszter elégedettségének adott hangot, mint mondta, eddig 14 megyébe látogatott el, de sehol sem fogadta ehhez fogható szép palota. – Az igazságszolgáltatás kapcsán számos negatívumot lehet felsorolni, mint a túlzásfoltosság, a hosszadalmas perek, a helyhiány. Bizom abban, hogy a felújított és kibővített épületben lesz elegendő helyiség a perek lefolytatásához, hogy ezek időtartama csökkenni fog. Ehhez még az szükséges, hogy elegendő személyzet legyen, amit három év alatt próbálnak

megoldani. Mindannyiunk érdeke, hogy emberközelibb, barátságosabbá tegyük a bíróságokat – mondta a miniszter.

Adrian Ioan Veştea fejlesztési miniszter elmondta, kissé irigykedik, hogy Marosvásárhelyen sikerült elvégezni ezt a beruházást, de városában, Brassóban még nem.

– Nem a bírácoknak, ügyvédeknek, írnokoknak van szükségük luxusra, hanem az állampolgároknak, akiknek méltó elbánás és környezet jár – fogalmazott Andrea Ciucă alelnök, aki köszönetet mondott a kivitelezőnek, a Contracom Bența cégnek.

A munkálatok értéke 25,6 millió lej volt, az épület hasznos összfelülete 9320 négyzetméter, a bővített rész közel 1800 négyzetméter, ami 27 új irodát és termet jelent.

Stúdió fesztivál

Színházi iskolák nemzetközi találkozója

November 17–27. között a kilencedik alkalommal szervezte meg a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem a Stúdió nemzetközi fesztivált, amelyre az idén 17 hazai és külföldi intézmény, színházművészeti oktatóval is foglalkozó egyetemek diákjai jöttek el. A találkozóan elsősorban a szakoktatásban részt vevő diákoknak és tanároknak kínáltak tapasztalatszerést, ugyanakkor a produkiókat esténként a nagyközönség is megnézhette.

Vajda György

Színvonalas kísérleti produkciókat vonultattak fel a fesztivál alatt a diákok a Stúdió színpadán, ahol nem csak az értő szemek, hanem a színházkedvelő közönség is láthatta azokat az irányvonalakat, ami felé a kortárs színház halad. Nézőként a műhelymunkákba is betekintheztek a kívülálló érdeklődők. Az első találkozót 2003-ban tartották, azóta olyan egyetemeket hívnak meg, amelyek közel állnak a hazai módszertani eljárást alkalmazó iskolákhoz, ugyanakkor ettől eltérő, távolabbi műhelyeket képviselő tanárok, alkotók is eljöttek. Mára a rendezvény a szakma egyik jelentős fóruma lett. Az idén többek közt a kijevi I. K. Karpenko-Kary Média-, Színház- és Filmművészeti Egyetem, a krakkói Nemzeti Színházi Akadémia, a Liverpool Institute of Performing Arts az Egyesült Királyságból, a Zürcher Hochschule der Künste (Svájc), a Belgrádi Színházművészeti Egyetem, a Szófia Nemzeti Színház- és Filmművészeti Egyetem jött el. Romániából vizsziatéró vendégekként a bukaresti, krajovai, jászvásári, nagyszebeni, temesvári és konstancai színiakadémiák növendékei kapcsolódtak be. A műhelymunkákat nemzetközileg elismert színházi alkotók és oktatók

vezették, mint Shopova Yanitsa, Robert Traczyk, Andrei Popov, Nikita Betekhtin, Marija Milenkovic, Lakatos Róbert, Scott Johnston, Ivanova-Holobova Daria, Beth Vyse, Julia Stanoeva, Julien Dailere, Ada Milea. Esténként az előadások mellett koncertek színesítették a rendezvényt.

A fesztivál jelentőségét dr. Kós Anna dékán méltatta lapunknak. Elmondta, a fesztivál alkalmat kínál arra, hogy a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a rendezvényen részt vevő, hasonló profilú intézmények diákjai, tanárai betekinsenek egymás munkájába, módszertani eszköztárába. A marosvásárhelyi egyetem színész, bábszínész, koreográfia, film és fotó szakán az elméleti mellett nagy hangsúlyt helyeznek a gyakorlati oktatásra, fontosnak tartják, hogy elsajátítsák az új technikákat, hogy minél hatékonyabban együtt tudjanak működni a tanárok a diákokkal, illetve a diákok jobban elsajátíthatassák a mesterségükhöz szükséges eszközöket. A tizenegy év alatt bevett szokássá vált, hogy a műhelymunkák helyi, romániai, illetve külföldi diákok közös csoportokat hoznak létre, hogy ösztönözzék a közös alkotást, gondolkodást. A

fesztivál alkalom arra is, hogy a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem másoknak is bemutakozzon. Nem véletlenül sikerült fenntartani ezt a fesztivált, amelyre egyre nagyobb az érdeklődés, hiszen több szakfelmérés is igazolja, hogy a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem nagyon jó helyen áll a nemzetközi porondon.

– Sajnos azt tapasztaltuk, hogy a diákokon kívül – más hasonló rendezvényektől eltérően – kevesebb a nem szakmabeli érdeklődő, néző az esti előadásokon. Talán más intézmények által felkarolt, nagyobb népszerűsítéssel a város életében jelentősebb nemzetközi színházi fesztivál rangsorába lehetne emelni a rendezvényt – mondotta. Dr. Kós Anna az érdeklődés hiányát elsősorban abban látja, hogy ebben az időszakban elég nagy a városban a kulturális kínálat, hiszen nemrég zárult a könyvvásár. „Nem vonz akkora tömeget, mint amit megérdemelne, de a szakmai érdeklődés kellően nagy, hiszen aki benne van az előadóművészeti szakmában, tudja, hogy fontos esemény a fesztivál, így minden évben szép számban eljönnek a szakértők, mint ahogy az idén is” – mondta a dékán.

Temesvári színészek előadása

Fotó: Popa Marc

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
KAÁLI NAGY BOTOND

1612. sz., 2023. november 25.

Nagy Attila

Őszi chanson

Hommage à Verlaine

Elállt a szél s a tűzfalon
Izgága ágak árnyai
A nyár is immár hült halom
Avart mintáznak szárnyai

Átfázott rózsák szirmai
Peregnek le – és el ha víz
A sorsom mely oly ingadi
Kéken borong a klematisz

De Kert marad és sok virág
A színekben a hónapok
Nem a régi s nem új világ
De lakhatóan szép lakok

2023. nov. 14.

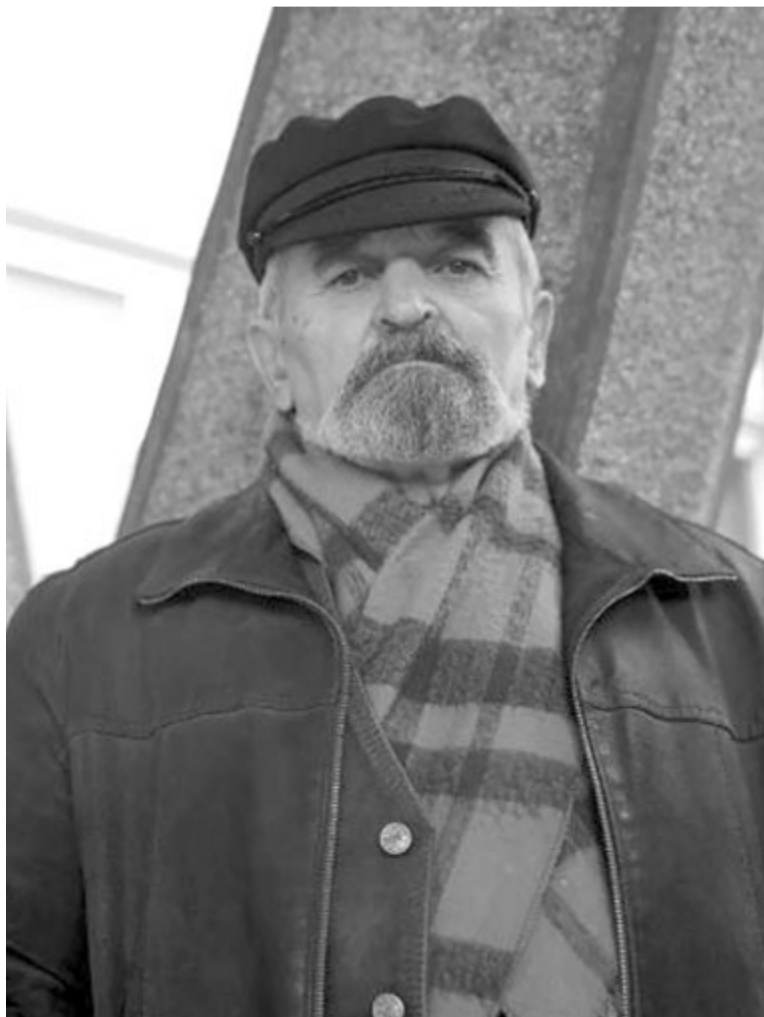
Jelenet Az igazság gyertyái című előadásból

Fotó: Bereczky Sándor

Holdfényben farkasok

Mottó: akkor vagyunk gazdagok, ha a nyelvünk is gazdag

Születésnap beszélgetés a 80 éves Kossuth- és József Attila-díjas Király László költővel, íróval

Király László

Fotó: mmakademia.hu

Székely Ferenc

– Egy vallomással kezdem: 1971-ben, zöldfülként, verset küldtem a kolozsvári Utunk című irodalmi lapnak, s meghívtak, hogy látogassak el a szerkesztőségbe. Mikor beléptem, te egy félreeső asztalnál sakkoztaál szerkesztőtársaddal, Kocsis Istvánal... Meg lehetett engedni egy-egy sakkpartit mondjuk két lapszám szerkesztése közben?

– Nem tudom, hogy korábban sakkoztak-e; én '68-ban kerültem az Utunkhoz. Amikor nem voltak szerkesztésre váró kéziratok, akkor leültünk, s játszottunk egy-egy partit. Nem voltunk nagy sakkozók; Marosi Péter, a kritika rovat vezetője is játszott, de ő inkább csak a játék kedvéért; linkóci volt. Még Baróti Pál, Marosi „beosztottja” szeretett játszani. És néha K. Jakab Antal, de ő képes volt órákat gondolkodni egy lépésen. Nem volt öröm a vele való játék.

– Egyébként mivel töltöttétek ki az „üresjáratokat”?

– Magas szintű pletykálással. Hogy oldódjon a hangulat, amiben az egész országot szenvedett. Ezek nem voltak politikai pletykák, mert attól tartottunk... Tudtuk, hogy az állambiztonság nem alszik, de azért néha bizalmasan elsütöttünk egy-egy jó viccet.

– Bár a Kis-Küküllő menti Sónyáradon születettél, Nyárádgálfalva és Csikfalva' jelentette gyermekéved

első színterét. Milyen emlékeket őrzöl a két településről?

– Gálfalváról és Csikfalváról ma is szeretni való emlékeim vannak. Gálfalván kezdtem iskolába járni, ez nagy élmény volt és maradt, holott tanító apám mellett nem volt idegen számomra a könyvek, az írás, a tanulás világa. Egyáltalán: tudni – ez nagy megbecsülésnek örvendett mind a Király, mind a Vass családban, ahonnan anyai ágon származom. Kevés cimborá nevére emlékszem Gálfalváról, de a Harai Andráséra igen. Ő készített nekem egy remek, „égig vivő” nyilas puskát, afféle számszeríjat. András árva volt, s úgy emlékszem, a nevét versben is megörökítettem. A Kék farkasok egyik szereplőjét meg egyenesen Kis Harai Mihálynak hívják. Csikfalva több s erősebb, meghatározóbb nyomot hagyott az életemben. Ott telt valójában az igazi gyerekkorom, ott kezdett emberformám lenni, az első nagy barátságom is oda köt; Incze Dénes padtársamat jelenti, aki Dugó néven szintén ott van a regényben. Csikfalván kezdtem érteni, mi is történik körülöttünk, velünk, az emberekkel, a hozzánk hasonló tanügyi „dolgozókkal”, akiket igen pontosan kidolgozott „kágébs” tervek alapján távol tartottak a szülőfalujuktól, vidéküktől. Nyolc évig éltünk idegen házakban, idegenként, holott az apám népszerű, tevékeny ember volt, aki valóban szolgálta a közös-

séget nagyenyedi kollégiumi szellemenben; énekkar, táncsoport, olvasókör ifjakkal s öregeknek... Csakhogy: mégsem voltunk odavalósiak! Mi, a tanítógyerek voltunk a fecskék, akik tavasszal megérkeznek, s ősszel útra kelnek. Visszajárni a két faluba nemigen szoktam, de ottani élményeim, benyomásaim, tapasztalataim sok írásomban szerepelnek. Irgalmatlanul szegények és kiszolgáltatottak voltunk...

– Még nem voltál 20 éves, amikor az Utunk közölte első versed, 1963-ban. Emlékszel még debütversed címére?

– Nem emlékszem, de arra igen, hogy '63. május elseje előtt táviratot küldött Márki Zoltán, az Utunk versrovátának szerkesztője, és az egyetem portása óra közben megkeresett, az egyik tanteremben a 31. közlő, behozta a táviratot és átadta. Még a tanárok is meglepődtek! Félttem, hogy otthon, Sónyáradon történt valami; nagyanyám nagybeteg volt. Többektől kértek verset, Farkas Árpitól is, meg másoktól. Jöttek a május elsejei ünnepek, és ennek tiszteletére ünnepi oldalt kellett összeállítani. Ez így volt augusztus 23-án és november 7-én is. Ez volt a mi bebocsátásunk az irodalomba. Persze, tudtuk, hogyan kell csinálni, hogy ne tűnjön talpnyalásnak, s a versnek legyen tartása.

(Folytatás az 5. oldalon)

Kesselyák Gergely követi Bogányi Tibort a Pannon Filharmonikusok vezető karmesteri posztján

A húszéves „névfordulót” ünneplő Pannon Filharmonikusok (PFZ) vezető karmestere, Bogányi Tibor jövő januárban elköszön posztjától, amelyen Kesselyák Gergely követi őt – hangzott el a zenekar keddi budapesti évadnyitó sajtótájékoztatóján.

Horváth Zsolt, a zenekar igazgatója felidézte, hogy a pécsi szimfonikus zenekar húsz évvel ezelőtt nevet, és „talán túlzó, de identitást is váltott, mert az együttes úgy érezte, hogy bőven rendelkezik olyan kompetenciákkal, ami lehetővé teszi azt, hogy újrafogalmazza önmagát”.

Hozzátette, hogy elsősorban a nyugat-európai zenekari organikus fejlődést alapul véve, annak elemeire építve fogalmazta meg az együttes saját művészeti kitérését, működését és pozicionálta magát a magyar és a nagy régiós zenei életben.

Az igazgató kiemelte, hogy a Pannon Filharmonikusok zenekar mindig nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy felismerje azokat az utakat és megtalálja azokat a személyeket, szakmai vezetőket, akik az együttes további építkezését segíteni tudják.

Horváth Zsolt emlékeztetett arra, hogy Hamar Zsolt karmester – akivel 2003-tól 2009-ig dolgoztak – annak idején kimozdította és új pályára állította a zenekart, majd Peskó Zoltán a 2010-es pécsi Európa Kulturális Fővárosa program kihívásokkal teli időszakában állt az együttes mellé. Varga Gilbert pedig 2019-től erősen minőségorientált szemléletével, valamint rendkívüli módon igényes és aprólékos műhelymunkájával tette le a névjegyét a PFZ életében.

Kesselyák Gergely

A jelenlegi vezető karmester, Bogányi Tibor az elmúlt 12 év alatt a társulatot európai értékekkel bírta, egymást megbecsülő közösséggé és saját zenei arculattal rendelkező zenekarrá formálta, sikerrel – hangsúlyozta Horváth Zsolt, hozzátéve, hogy Bogányi Tibor január 1-től első állandó vendégkarmesterként folytatja velük a közösen megkezdett zenekarépítő munkát.

Bogányi Tibor felidézte, hogy 2010 szeptembere óta csaknem 300 hangversenyt dirigált a zenekar élén, összesen csaknem ezer művet tanított be az együttesnek. A zenekar hangzását a nagyromantikus zenekari repertoár feldolgozásá mentén alakította, az évadok során másorra tűzte több

között Bruckner összes szimfóniáját.

Kesselyák Gergely elmondta, hogy új zenei és műfaji terület felé kacsingat. Mint megjegyezte, már 10-15 éve megfogalmazódott benne, hogy népszerű populáris kortárs operára lenne szükség. Ezért operairó versenyeket rendeztek, és ezzel párhuzamosan olyan XX. századi, elsősorban operaművek után kutatott, amelyektől „nem ijed meg a közönség”. Miután elkezdtek játszani ezeket a műveket, bebizonyosodott, hogy a XX. században is sok mű született, amely „közönségbarát” – tette hozzá.

A leendő vezető karmester kitért arra is, hogy zenei kutatásai alapján arra a felismerésre jutott: a XX. században a sokak megszóltására képes zene nagy része Kelet- és Közép-Európában született.

Az eseményre kiadott közlemény szerint Kesselyák Gergely a Pannon Filharmonikusok felkérésére a zenekari hangzás továbbfejlesztésére vállalkozik, elsősorban a késő romantikus és a kortárs, mindenekelőtt a közép-kelet-európai zeneszerzők által alkotott operák és szimfonikus zenei művek feldolgozásával.

A Pannon Filharmonikusok 2024 januárjában kezdődő együttműködésének egyik motorja a Kodály Központ akusztikai és színpadi lehetőségeinek további kihasználása. A Kodály Központ nagy méretű zenekari árka és színpada ugyanis lehetővé teszi a kelet-közép-európai zeneirodalom nagy létszámú zenekart igénylő repertoárjának bemutatását.

Gazdag Gyula filmrendező kapja az idei Moholy-Nagy-díjat

Gazdag Gyula

Iskolateremtő pedagógiai tevékenységért Gazdag Gyula filmrendező, forgatókönyvíró kapja az idei Moholy-Nagy-díjat, az elismerést november 30-án adják át – tájékoztatta a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) az MTI-t.

A MOME közleménye szerint Gazdag Gyula iskolateremtő pedagógiai tevékenységért és meghatározó jelentőségű filmjeiért, a világ, az emberi lélek rezdülései és a társadalom szövetének érzékeny és kifinomult megragadásáért érdemelte ki az elismerést.

Kiemelik: a MOME rendszeresen vetíti Gazdag Gyula filmjeit, amelyek minden generációt képesek a filmvászon elé szögezni. *A sípoló macskakő*, *A válogatás* vagy *Bástyasétány hetvennégy* legendás rendezőjének filmjei bepillantást engednek a szocialista Magyarország gyakorta groteszk hétköznapjaiba.

A közlemény szerint a magyar direct cinema meghatározó alakjának filmjei nélkül nehezebb lenne megérteni a Kádár-rendszer gondolkodásmódját: a megtörtént, mégis rendkívül abszurd történetek a mai napig magával ragadják a nézőt.

Az elkészülésükkor dobozba zárt filmjeinek nagy részét csak a rendszerváltás után vetítették, attól kezdve azonban világszerte. Díjnyertes alkotásoknak köszönhetően került Gazdag Gyula a UCLA-re tanárként, valamint a Sundance-re mentorként is. Az alkotó jelenleg az Egyesült Államokban él, az elmúlt években a Magyar Filmintézet digitalizálási és restaurálási programjának keretében több filmjét is felújították. Ezek közül az 1987-es *Hol volt, hol nem volt* az egyik legismertebb, csaknem ötven nemzetközi fesztiválon szerepelt: többek között Cannes-ban, Londonban, Torontóban és Sydney-ben, díjat nyert Locarnóban, Salernóban és Sitges-ben.

Gazdag Gyula az University of California Los Angeles (UCLA) film, televízió és digitális média tanszékének emeritus professora, a Robert Redford alapította Sundance Filmmakers Lab művészeti vezetője. Gazdag Gyulát 2010-ben az Amerikai Egyesült Államok tíz legjobb filmtanára közé választották.

A közlemény szerint a 2006 óta minden évben átadott Moholy-Nagy-díjjal olyan személyiségek munkáját, életművét méltatja az egyetem, akiknek kiemelkedő alkotói, kutatói, művészeti tevékenysége az egyetemmel és névadójával azonos értékeken alapul.

Eddig Moholy-Nagy-díjban részesült többek közt Hattula Moholy-Nagy archeológus, Hannes Böhringer művészettörténész, Passuth Krisztina művészettörténész, Karole P. B. Vail kurátor, Botár Olivér művészettörténész, Stefan Lengyel formatervező, Rubik Ernő mérnök, feltaláló, Barabási Albert-László fizikus-hálózatkutató, Frenák Pál koreográfus, Tibor Kálmán grafikustervező, Nádasdy Ádám költő-műfordító, Gőz László harsonaművész vagy Kovalik Balázs rendező – áll a közleményben.

Fekete Vince és Abdallah Abdel-Ati Abdel-Szalam Mohamed Al-Naggar kapja a Balassi Bálint-émlékkardot

Fekete Vince költő és Abdallah Abdel-Ati Abdel-Szalam Mohamed Al-Naggar egyiptomi arab műfordító veheti át a Balassi Bálint-émlékkardot 2024. február 14-én, Bálint napján Budapesten – közölte szerdán Molnár Pál, a díj alapítója, a Balassi Kard Művészeti Alapítvány elnöke.

Mint írták, a Kézdivásárhelyen született 58 éves Fekete Vince bárkoszorus költő eddig tizenhét verseskötettel gazdagította a magyar irodalmat, tizennégy éve a Székelyföld című folyóirat szerkesztőjeként tevékenykedik.

Abdallah Abdel-Ati Abdel-Szalam Mohamed Al-Naggar 1983-ban született, kairói egyetemi éve alatt

ismerkedett meg a magyar nyelvvel az ottani magyar tanszéken. Eddig többek között Petőfi Sándor, József Attila, Kosztolányi Dezső, a Balassi-kardos Lövétei László László és Vörös István verseit fordította le, és ebben az évben a Balassi Kard Művészeti Alapítvány felkérésére Balassi Bálint válogatott költeményeit ültette át arab nyelvre: 29 alkotását költötte át, az ezeket tartalmazó kétnyelvű kötet megjelenés előtt áll – hangsúlyozták a közleményben.

Mint felidéztek, a Balassi Bálint-émlékkard az első magyar irodalmi díj, amely mind az öt kontinensre eljutott. Eddig 51 költő és műfordító kapta meg.

Balassi-émlékkard

Fotó: balassi.eu

Még egy hétig jelentkezhetnek a zenészek A Dal 2024 versenyre

Meghosszabbított határidővel, november 30-ig várja az új magyar dalokat A Dal 2024, a Duna versenyének új évada. A közmédia zenés show-műsorába bármely könnyűzenei műfajú és stílusú dallal jelentkezhetnek az előadók az adal.hu oldalon keresztül.

A műsor nyertese a berlini Hansa stúdióban készítheti el új albumát, és produkciója az év magyar slágereként megkapja Az Év Dala 2024 címet – áll a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) közleményében.

Mint kiemelik, a show-műsor számos újdonságot tartogat, a második, crossover fordulóban a dalok áthangszerelését neves zenei szakemberek segítik, és a győztes a világ egyik legpatinásabb zenei helyszínén, Berlinben, a Hansa Studios-ban rögzítheti új lemezét.

A nyeremények mellett a közmédia to-

vábbi fellépési lehetőséget kínálhat a versenyzőknek más produkcióiban és rendezvényein.

A heteken át tartó zenei műsorban 40 produkció mutatkozhat be, a legújabb magyar dalok méretetnek meg, és a továbbjutóknak fordulónként meg kell újulniuk.

Az élő televíziós show a kevésbé ismert vagy a zenei pályán most induló előadóknak, zenekaroknak is országos bemutatkozási és kiugrási lehetőséget kínál.

A látványos előadásokról 250 négyzetméteres LED-fal, speciális világítási funkciójú robotlámpák, valamint színes füst- és szikragép gondoskodik – áll a közleményben.

Mint kiemelik, A Dal 2023 győztes zenekarának frontembere a Duna Család-barát című műsorában biztatta pályatársait a jelentkezésre. Szabó Előd elárulta, hogy több alkalommal pályáztak, míg daluk bekerült a

legjobb 40 közé, és ez legalább olyan jó érzés volt, mint megnyerni a versenyt. Amellett, hogy a műsor hírnevet hozott a Titánnak, a tagok feledhetetlen élményekkel és kapcsolatokkal gazdagodtak – írják.

Az idén 20 éves együttes jelenleg lemez-bemutató adventi koncertjére készül, a december 11-i esemény sztárfellépője Mező Misi lesz.

Magyarország egyik legnagyobb zenei eseményére egy 2 és fél perc, illetve 3 és fél perc közötti terjedelmű magyar nyelvű dallal

lehet pályázni, amely még nem, vagy legkorábban 2023. június 15. után került kereskedelmi forgalomba, médiafelületre (televízió, rádió, internet), illetve nem hangzott el nyilvános előadásban.

A zenészek kizárólag zenei menedzserrel és/vagy lemezkiadóval kötött szerződés megléte esetében nevezhetnek. Jelentkezni november 30., csütörtök 22 óráig lehet az online jelentkezési lap kitöltésével és a szükséges mellékletek feltöltésével az adal.hu-n. Az oldalon megtalálhatók a részletes információk.

Holdfényben farkasok

(Folytatás a 3. oldalról)

Ha bekerültünk egy ilyen összeállításba, később már jöhettek a „komolyabb” versek is, melyeknek semmi közük nem volt a piros betűs ünnepnapokhoz. Különböző tízéves korom óta írok, első megjelenésemig székérdereknői papírt pusztítottam el; volt ott vers, próza, még paródia is. Heveny Petőfi-, Arany-, Ady-fertőzésen estem át, míg megjelenhető szövegeket lettem képes írni, és bevallom: gyönyörű iskola volt, még egyszer szívesen végigcsinálnám...

– *Kik voltak egyetemistátsaid 1961–66 között?*

– Szenzációs évfolyamunk volt: Farkas Árpai, Magyar Lajos, Balázs András, Apáthy Géza, Tömör Péter, Horváth Andor, Rohonyi Zoltán, Znorovszky Attila, Molnos Lajos, Molnár Szabolcs és mások. Jó évfolyam volt, kemény évfolyam. Ilyen volt előttünk két évvel a Kocsis Istváné évfolyama is. Időnként, 2-3 évente, össze szokott verbuváldni egy-egy jó évfolyam. A mi Kolozsvárunk akkor pezsgett; írunk, színt játszottunk, fociztunk, „fennforogtunk”. Feltámasztottuk halódó állapotából a Gaál Gábor Irodalmi Kört s az egyetemi magyar nyelvű színjátszást, akkor, amikor nem jöföttek színek fújtak. Nem is vették jó néven tőlünk ezt a nyüzsgést az erre szakosodott felügyelők – ám ez lehetne egy másik beszélgetés témája. Amúgy sem érdekelték az akadályok. Vonzereje volt a „bandának”, levegője egy levegőtlen korban, s ez szemet szúrt irigyeknek és másoknak. Kolozsvár akkor épp nekünk való volt, méreteit és hangulatát tekintve. Volt benne egy-két lerobbant csehó, olyan is, amelyikben vak cimbalmos játszott hangszerén, s énekelt első világháborús nótákat. Fürdeni lehetett a Szamosban, s rendesebb helyeken még hitelbe is fogyasztottunk.

– *Hol laktál, ki volt a szobátársad?*

– Az első három évben a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem bentlakója voltam, diákközhelyen laktunk, nyolcágas szobákban. Szekrénytársam volt Molnos Lajos. Három év után, amikor kezdtek közölni a verseinket, jött a honorárium, s ki tudtuk fizetni a lakbért, kiköltöztünk. Én Farkas Árpival egy padlásszobában laktam az Erzsébet út tetején, a mostani Carpați utcában, nem messze a CFR-stadiontól. Három percre voltunk az egyetemtől; onnan ereszkedtünk le minden reggel a Marianumba. Tőlünk nem messze lakott Fodor Sándor író; neki volt egy kis balkonja, s ha kinyitott, látta, hogy nálunk ég a villany, tudta, hogy otthon vagyunk. Igaz, eleinte még villany sem volt, és az ajtóban kulcs sem. Sosem zártuk be az ajtót. A tulaj a magyar operának volt a hűgédűse. Ösztöndíjamból, eladtam a kajajegyeket, és ütötte a házbért...

– *Miért mentetek albérletbe?*

– A szabadságért. Így akkor és oda mehettünk, ahová akartunk. Csend volt, lehetett alkotni. Én sohasem tudtam zajban írni.

– *Ki lakott ott korábban?*

– Gálfalvi György² és Szöcs Kálmán³. Nem tudom, hogy Kálmán mennyit volt ott, mert ő hamar lelépett. Lászlóffy Aladár mondta, hogy próbálták betenni az ötéves magyar szakra, de nem sikerült. Előbb Vásárhelyen kijárta a „pedát”, biciklivel naponta kijárt Kisgörgénybe, és később, 1964–65-ben Parajdon tanított. Így került a Vörös Zászlóhoz.

– *Mikor születtek a versek: éjjel, hajnalban, délután, séta közben?*

– Leginkább éjszaka. Amikor csend volt. Amikor el lehetett húzódni valahová...

– *A versnek kell legyen üzenete?*

– Feltétlenül. A magam nevében beszélek. Hatezer féle elmélet van erről is. Én négy évig írtam a Bóják sorozatot az Utunkban, amolyan didaktikai céllal. A kis európai irodalmak a franciától vettek át nagyon sok módszert. Innen jött a klasszikus, hagyományos verselés feloldása. Nagy névsorról beszélhetnék. De majd máskor. Én nem magamnak írom a verseket, hanem annak, aki elolvassa. Soha nem írtam ún. irodalmi verseket. Az irodalom nem magánügy. Amíg nem olvassák el a verset, addig nem ér semmit. Akkor vers a vers, ha elolvassák, és elkezd élni... A vers – kommunikáció. Pont úgy, mint egy kérvény. A beszéd is az...

– *Mit lehetett eldugni a sorok közé, amit mások vagy észrevettek vagy nem?*

– Mindent! Régebb több mindent el kellett dugni. Létezik egy jelbeszéd az író és az olvasó között. Az irodalom csak egyfajta megnyilvánulása az embernek.

– *Ha megszületett a vers, megmutattátok egymásnak, vagy ez inkább magánügy volt?*

– Fel szoktuk olvasni. Magyar, Farkas, Molnos – mi fel szoktuk olvasni. Ahogy megírtuk, rögtön továbbadtuk. Vártuk a visszajelzést. Molnos Lajos mondta később: a sok jó ötletet, amit tőlem hallott, ő is megírta...

– *Hogy kerültél az Utunkhoz?*

– Engem Szilágyi István, az akkori főszerkesztő-helyettes vitt a laphoz 1968-ban. Létay Lajos volt a főszerkesztő. Akkor volt a prágai tavasz. Elkezdődött egyfajta fellazulás, ami 1971-ig tartott, amikor Ceauşescu elment Észak-Koreába, s meglátogatta Kim Ir Szent. Mikor hazajött, már tudta, hogyan kell „csavarni” a lazuláson... A legdemokratikusabb szellemű író, aki az Utunknál dolgozott, Marosi Péter volt. Mikor odakerültem, teljesen felszabadult volt a légtér; pertut „itunk”, de nem úgy, hogy egyből letegezett. Felajánlotta a tegeződést. Ahogy illik.

– *Említettél az újjáéledt, felpesz-dült Gaál Gábor Irodalmi Kört...*

– 1962-ben kezdtünk odajárni Farkas, Magyar, Molnos, Balázs, én. Akkor 4-5-6 „lézengő” tag ténfergett az összejöveteleken, de később, ahogy kezdtünk hozzászólni, vitatkozni, bizony érdekesekeket mondhattunk, mert ez a létszám megugrott 20-30-60-ra. Bodor Pál volt a „védnökünk” az Utunk részéről, Molnos Lajos az elnök. Egy adott pillanatban észrevettük, hogy a szeku kezd érdeklődni: mi történik ott; engedély nélkül gyülekeznek, sokan vannak... Ettől fogva jegyzőkönyvet vezettünk: ki mit mondott, hogyan vélekedett. Mikor házkutatást tartottak nálunk, megkaptak egy rakás dossziét, de semmi „veszélyes” nem volt bennük, visszaadták.

– *1966-ban végeztél, amikor Felsőbányára, Nagybányától 9 kilométerre kaptad a kihelyezést, ahol orosz tanítottál. Hogyan emlékszel Felsőbányára? Milyen volt a magyarság aránya, az iskolákban a magyar oktatás helyzete, a közhangulat?*

– Azért választottam Felsőbányát, mert egy évvel korábban barátkoztam össze Törös Gábor szobrászművésszel, volt ifjúsági birkózó-Balkán-bajnokkal, aki egy szerencsétlen gyógykezelés folytán süket lett, nem hallott semmit. Ő Nagybányára került. De korábban már összebarátkoztunk Kolozsváron. Akkor Felsőbánya magyar város volt. A házigazdát Danciu Vasilenak hívták, de mindenki Dancs Laci bácsinak szólította. Magyarul beszéltek. Egy évharmadot

voltam ott, szeptembertől karácsonyig, mert tudtam, hogy februárban be kell vonuljak katonának. Leszerelés után ’67 második felét „mezeizéssel” töltöttem: bejártam a Korunkhoz szerkesztést tanulni. Balogh Edgár volt a főszerkesztő-helyettes, aki úgy akarta, hogy ha nemsokára nyugdíjba vonul, én maradjak helyette. Persze, ott voltak a régi szerkesztők, komoly gárda, ezt nem nézték jó szemmel, s én megéreztem ezt a hangulatot...

– *Több nyelvből fordítottál, legtöbbit románból, oroszból, lengyelből, csehéből, franciából és bolgárból. Mekkora kihívás a más nyelvből való tolmácsolás? Hogy sikerült beszerezni a külföldi írók, költők friss termését, amit még „nem ettek meg” a pályatársak? Sosem hívtak meg ezekbe az országokba, mondjuk úgy: tiszteletből, elismerésként?*

– Induljunk a végéről. Nem hívtak meg sehová, mert nálunk, Erdélyben a fordítás lelkesedés, kihívás kérdése. Magyarországon régebb akkorra becsülete volt a fordításnak – szoktam mondogatni –: ha egy lepke bukfencet vetett a nyugati nagy irodalmakban, már lefordították. Ez különben már Petőfi, Arany, Kisfaludy Sándor idejében elkezdődött. Hogy mit fordítunk Erdélyben? Mikor bejártam a Korunkhoz, lengyel színházi folyóiratokat szemléltem, azt írtam meg. Az Utunknál volt egy világirodalmi rovat, hetente egy oldalon. Ide befért 2-3 vers, egy karcolat, egyebek. Ezt rám bízták, én voltam a gazdája. Nem volt visszhangtalan. Eddig hat műfordításkötetemet jelent meg. A közös bennük az, hogy a lefordított költői műveket én magam találtam meg és válogattam ki. Eletem egyik legszebb kalandja! Ahány lefordított költő, annyi új ablak a világra, annyi új testvér-rokon. Oroszokkal, lengyelekkel, grúzokkal, csehekkel, japánokkal, szerbekkel, bolgárokkal, franciákkal „ültem s ülök” gyakran egy asztalnál – és még nem fordult elő, hogy valaki fölállt volna bármi oknál fogva is a „bandából” sértődötten. Úgy vettem észre, jól megvoltunk s megvagyunk együtt. Az én munkáimból fordítottak – a román nyelven kívül (amelyen verskötetem, regényem, elbeszéléskötetem is megjelent) – német, angol, lengyel, orosz, francia, svéd, finn nyelvre. Ezekről van tudomásom. Ezek folyóiratokban és antológiákban jelentek meg.

Visszatérve az egyetemre: a cseh nyelvet választottam fakultatívnak, mert én a lengyelt akartam, de nem volt lengyeltanár. Szerencsémre az orosz katedrán volt egy tanárom, aki Prágában született. Öten voltunk diákok egy csoportban, mind cseh nyelvet tanultunk.

– *Mit fordítottál cseh nyelvből?*

– 1968-ban például, amikor jött a prágai tavasz, és érezni lehetett az enyhülés fuvaltatát, lefordítottam Jiriná Hankovától az *Átváltozások* című verset. Egy csehországi irodalmi lapban jelent meg, egész oldalon, onnan kaptam. Afféle himnusz volt a kezdődő „új” világhoz. Akkor úgy nézett ki...

– *És románból?*

– Elsősorban kortárs román lírát. Eugen Jebeleanu *Hannibal* című kötetét 1975-ben illetttem át magyarra, majd Geo Bogza *Orion* című verseskötetét (1981), Cezar Baltag *Egyszarvú a tükörben* (1984) és Daniela Crăsnaru *A babiloni oroszlanok* (1985) verseit, s Ioan Flora jugoszláviai román költő egy kötetét.

– *És mit fordítottak a te műveidből román nyelvre?*

– *Lupii albaştri* (Kék farkasok), Andrei Fischof fordítása (Kriterion, 1975); *Oastea uitată* (Az elfelejtett

Király László és Székely Ferenc Sóváradon, a Király utcában

Fotó: Székely Teréz

hadsereg), fordította Paul Drumaru (Kriterion, 1981); *Tărnuţul veşnicei zăpezii* (Az örök hó határa – novella), fordította Lia Meltzer (Kriterion, 1986). Megjegyzem, hogy Paul Drumaru (1938–2016) nagyváradi költő civil neve Deutsch Pál volt. A legjobb fordítóm, aki majdnem egy egész kötetre való verset ültetett át román nyelvre, az Kocsis Francisko Marosvásárhelyről.

– *Kétséget kizáróan a legsikeresebb köteted az epikai formában megírt nemzedéki számvetés, a Kék farkasok. Meséj erről.*

– Legelső változatának a címe ez volt: *Krisztusok a hídon*. Arról szólt, hogy egy hídon át kell menni, ahol mindenkinek vámat kell fizetni, vagyis: vallania kell az életéről. 60-70 fleknyi írás lett belőle. Átadtam Szabó Gyulának az Utunknál, aki a próza rovatot vezette. Azt mondta: Nagyon jó, de nincs megírva. Olyan, mint egy fa, amelynek nincsenek ágai. Letörten hazamentem, felnyitottam a dobkályha tetejét, és mind a három példányt tűzbe dobtam. Évi sirt [Katona Éva színművésznő, Király László felesége – szerk. megj.], legalább egy példányt hagyjak meg. Fél évig nem nyúltam hozzá, s azután újból megírtam. Így született meg a Kék farkasok. Olyan öt-évente újra meg újra átolvasom, s mindig megfogom bennem: ha most kéne megírnom, így és így tenném; mindig másként. Szerencsére nem tettem s nem teszem.

– *Már rég az ideje, hogy Kolozsváron él a család, főleg a hideg időszokban, aztán jön a nyár, amikor újból Sóvárad nyújt csendes, meghitt családi nyugalmat. Azt is mondhatnók: ez a ti földrajzi szülőföldetek. De hol van a szellemi szülőföld?*

– A szellemi szülőföld végtelen is lehetne, de akármilyen zavaró is földnek nevezni – kiegyezhetünk.

Azért én inkább szellemi hazát mondanék, amelyben természetesen ott van a szent magyar költészet mindenestől, de az emlékirók – főleg az erdélyiek – mindenképpen. Aztán a prózaírók... – de ne folytassuk. Szellemileg nyilván ők a szülőim, ébren tartóim. De ez a szellemi haza, birodalom nagy erőfeszítések árán épül, senki számára nem eleve adott. Azért megtartó, mert naponta tenni kell a megtartásért, a megvédésért, nem lanyhulhat a figyelmünk. De a haza fiának lenni – ehhez semmi sem hasonlítható.

– *Mi van a munkapadon jelenleg?*

– Egy verseskötet, félig készen. Vadonatúj versek.

– *Elkészül a 80.-ra?*

– Nagyon remélem. Talán lesz egy meglepetéskötet is, egy prózákötet; csend van körülöttem, azt jelenti, hogy dolgoznom rajta...

– *Meséj a gyökerekről.*

– Mind a két oldalon tősgyökeres sóváradai vagyok, a Vass és a Király család sarjadéka. A Király nemzetség már az első erdélyi lustra idején megvolt Sóváradon, úgyszintén a Vass nemzetség is (ez édesanyám családja). Érdekesség csak annyi van ebben, hogy mindkét ágon Balázsnak hívták az őseimet. Szóval a 1600-as évek eleje óta vagyunk jelen. A Királyok 1690 óta lófők, Apafi Mihály fejedelem pecsétetes nemeslevele szerint. E „kutyabórt” azonban 1977-ben az államhatalom képviselői magukhoz vették, milicista segédlettel, ahogy a cserébe itthagytak papírfecnit írták: „pentru expertiză” (vagyis felülvizsgálás végett). A „felülvizsgálás” azóta még nem fejeződött be, a büszkeségünket jelentő okmány a marosvásárhelyi levéltár egyik polcán lakik (állítólag), de nekünk vissza nem adják. Elvégre a miénk! Nem igaz??!

(Folytatás a 6. oldalon)

Decemberi színházprogram

Közzétette 2023–2024-es, 79. évadának decemberi műsorrendjét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. Az év utolsó hónapjában az alábbi előadásokat láthatja a színházkedvelő közönség.

December 4., hétfő, 19:00 óra

Székely Csaba: *Az igazság gyertyái*. Történelmi színmű. Rendező: Sebestyén Aba. Nagyterem. Az előadás 12 éven felülieknek ajánlott. Időtartama: 2.40 óra (egy szünettel).

December 10., vasárnap, 11., hétfő, 19:30 óra – bemutató

En így látom – Tompa Miklós mesél. Színházi előadás Bérczes László interjúköteté nyomán. Rendező: Barabás Olga. Kisterem. Az előadás 12 éven felülieknek ajánlott. Időtartama: 2 óra (szünet nélkül).

December 15., péntek, 16., szombat, 19:30 óra

Bódi Attila: *Lázadni veletek akartam*. Kortárs dramaturgia. Rendező: Sebestyén Aba.

Lázadni veletek akartam

Fotók: Metz Balázs

Lázadni veletek akartam

Kisterem. Az előadás 12 éven felülieknek ajánlott. Időtartama: 2 óra (szünet nélkül).

December 19., kedd, 20., szerda, 19:30 óra

En így látom – Tompa Miklós mesél. Színházi előadás Bérczes László interjúköteté nyomán. Rendező: Barabás Olga. Kisterem. Az előadás 12 éven felülieknek ajánlott. Időtartama: 2 óra (szünet nélkül).

December 28., csütörtök, 19:00 óra – előbemutató

László Miklós – Mohácsi testvérek: *Illatszertár*. Vigjáték. Rendező: Mohácsi János. Nagyterem. Az előadás 12 éven felülieknek ajánlott. Időtartama: 3.15 óra (két szünettel).

December 30., szombat, 19:00 óra – bemutató

László Miklós – Mohácsi testvérek: *Illatszertár*. Nagyterem. Az előadás 12 éven felülieknek ajánlott. Időtartama: 3.15 óra (két szünettel).

Kiszállítás:

December 12., kedd – Kézdivásárhely – *Lázadni veletek akartam*

Jegyek és bérletek személyesen a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában válthatók (nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9:00 és 19:00 óra között, tel. 0365-806.865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint online a <https://teatronational.biletmaster.ro/?lang=hun> honlapon.

Fődíjat nyertek magyar filmek Marokkóban, Szlovéniában és Portugáliában

Szakonyi Noémi Veronika *Hat hét* című filmje a marokkói Szale városában megrendezett szemle, míg Császi Ádám *Háromezer számozott darab* című alkotása a ljubljani nemzetközi filmfesztivál fődíját nyerte el a múlt hét végén. Gauder Áron *Kojot négy lelke* című animációja a portugáliai Espinhóban, a Cinanimán lett a legjobb, és a bolognai Future Filmfesztiválon is díjazták – áll a magyar Nemzeti Filmintézet tájékoztatójában.

A közlemény szerint a marokkói Szale városában megrendezett filmfesztivál nemzetközi zsűrije a fődíj-

jal jutalmazott Hat hét „formai és technikai magabiztosságát, művészi kivitelezését és mély emberségét” méltatta. „Eleven elbeszélő módjával és eredeti forgatókönyvével a nézőket előítéleteik újragondolására készíti” – idézi a tájékoztató a zsűri szavait.

Szakonyi Noémi Veronika rendező és állandó alkotótársa, Vincze Máté Artur forgatókönyvíró *Hat hét* című drámája az önkéntes örökbe-fogadás témáját dolgozza fel, és a SPARKS gyártásában, Romwalter Judit producer irányításával készült.

Császi Ádám: *Háromezer számozott darab*

Császi Ádámnak a ljubljani nemzetközi filmfesztivál fődíjával jutalmazott *Háromezer számozott darab* című fekete komédiája a zsűri méltatása szerint különleges szereplőgárdával készült alkotás, amely egy nehéz sorsú fiatal romákból álló falusi portát, ahol két József Attila-díjas költő mutatja be, olyan kérdéseket feszegetve, hogy lehet-e a rassz témájáról rasszizmus nélkül beszélni, vagy szükségszerű-e a kisebbség és a többség kölcsönös gyűlölete. A film Császi Ádám és Lengyel Balázs

forgatókönyvéből készült, producere Bodzsár István, társproducere Sipos Kornél. A film elérhető a Filmio kínálatában.

Portugália nagyszabású animációs fesztiválján, az Espinhóban immár 23. alkalommal megrendezett Cinanimán Gauder Áron *Kojot négy lelke* című animációs filmje nyerte el a fődíjat, míg Bolognában a Future Filmfesztivál Green Future díját vihette haza. A film az indiai teremtésmítoszán keresztül az egész emberiség előtt álló kihívá-

sokra hívja fel a figyelmet. A klímaváltság kérdéseit feszegető, különleges látványvilágú animáció a Cinemon Entertainment gyártásában készült, producere Temple Réka.

A Cinanima fesztiválon a legfiatalabb magyar filmesek munkáit is méltatták: Hegyi Olivér *A szív kertje* címmel készült munkája a legjobb animációs rövidfilm díját nyerte el, Tóth Lili *Pipás* című filmjét pedig elismerő oklevéllel jutalmazták – olvasható a közleményben.

Szakonyi Noémi Veronika: *Hat hét*

Holdfényben farkasok

(Folytatás az 5. oldalról)

A családnak – a szűkebb – a magyar nyelv iránti elkötelezettségben él és dolgozik. Mindkét fiam, Farkas és Zoltán, nemcsak írástudó, hanem többkötetes költő-író-műfordító. Édesanyjuk – életem társa 49 éven át – Katona Éva színművész volt, a Kolozsvári Magyar Színház tagja, aki több éven át színésznövendékeket is tanított és nevelt a szép s helyes magyar színpadi beszédre a kolozsvári egyetem színészképző szakán. De emellett versantológiák összeállítójaként is tevékenykedett: ő indította útjára a Kriterion Kiadó „111 vers” sorozatát (111 vers erdélyi költőnőktől; 111 vers Kolozsvárról; 111 vers a Sóvidékről stb.). Az ötletet aztán, kissé átpofozva, mások vették át, természetesen egy

szerényke engedélykérés nélkül... A család határait a „rokonság”-ig tágítva mondhatom: írásszerető, írásművelő népség a miénk. Király Zoltánnal jöttünk rá a sóváradai kertben valamelyik nyári munka közben: akár ki is tüntethetnénk azt, aki mondjuk Vásárhelytől Udvarhelyig vagy még tovább talál egy olyan falusi portát, ahol két József Attila-díjas költő végzi a nagy-gereblyézi-szarítját a füvet egyszerre.

– *Még néhány szót a szülőkről, nagyszülőkről...*

– Szüleim 1942-ben esküdtek, a kicsi magyar világban. Apám tanító volt; Enyeden végzett. Én 1943. november 19-én születtem, ’44-ben vége volt a kicsi magyar világnak, ’48-ban államosították az iskolákat, így édesapám előbb Nyárádgálfalvára került. Nagy-

apám 8 évig volt községi bíró, s az ötvenes években, amikor nem akart beállni a kollektívbe, elvitték a Duna-csatornához. Tőle tanultam meg a kaszálást s egyéb mezei munkákat, de legfőképpen a feltétlen emberiséget...

– *Milyen díjat, elismerést kaptál?*

– 1970-ben, ’76-ban és ’81-ben kaptam a Romániai Írók Szövetségének díját; 1975-ben a Kolozsvári Írói Egyesület fordítói díját; 1982-ben Pezsgő-díjat; 1997-ben József Attila-díjat. Volt még Látó-nívódíj, Déry Tibor-díj, Székelyföld-díj, EMIL-nagydíj, Caragiale-émlékérem, Arany János-díj, az Erdemrend lovagkeresztje, Szépirodalmi Figyelő-díj, Babérkoszorú díj, a 2022. március 15-én átvett Kossuth-díj, ez

a legutóbbi, 2023-ban a Méhes György-életműdíj.

– *Mit üzensz a mai fiataloknak?*

– Semmit. Az én üzenetem benne van a könyvekben. Nem vagyok világmegváltó. Amit el akartam mondani, az le van írva. Az erdélyi magyar fiatalok figyeljenek oda, mi van a világban, és döntsék el: ha tíz év múlva tükörbe néznek, ne bánjanak meg semmit. Munka nélkül nincs jövő!

¹ *Csikfalva vagy Csikfalva, a hivatalos bejegyzésekben mind a kétféleképpen szerepel.*

² *Gálfalvi György (szül. 1942) erdélyi magyar író, újságíró*

³ *Szöcs Kálmán (1942–1973) erdélyi magyar költő, újságíró*

Visszatekintés és útkeresés

Jubilált a Színpad fesztivál

November 18-19-én harmincadik alkalommal rendezték meg az erdőszentgyörgyi Színpad fesztivált. A műkedvelő színjátszók évenkénti találkozója nemcsak kerek évfordulóhoz, hanem mér-földkőhöz is érkezett.

Gligor Róbert László

Tizenegy színjátszó csoport váltotta egymást két napon át az erdőszentgyörgyi művelődési ház színpadán. A fesztivált Csibi Attila Zoltán polgármester, valamint a Hagyományos Kultúra és Oktatás Maros Megyei Központjának (HKOMMK) vezetője, Iuliu Praja és munkatársa, Nánán Anna köszöntötték, majd elkezdődött a nem hivatásos színjátszók maratoni előadás-sorozata.

Megyéinkből a hagyományoknak számító fellépők voltak jelen, öt diákcsoporttal nevezett be a házigazdák Bodor Péter Színpad, egy-egy a csikfalvi Tündérszínház, valamint a Szászrégeni Népszínház Kemény János Társulata, eljöttek a szilágybagosi színjátszók, a krasznai Tinikomédiások és a magyarfenesi Stúdiószínpad csoportja, mindannyian visszatérők. Magyarországról egyetlen csapat érkezett idén, a Mezőkövesdi Színészeti Egyesület. Minden előadást aprólékosan elemzett és értékelt a háromfős zsűri (Kocsis Tünde kolozsvári színházi rendező és irodalmi titkár, Márton Emőke Katalin marosvásárhelyi színész és Radu Enrik marosvásárhelyi színész szakos hallgató), kiemelve és oklevéllel ismerve el minden csapatnak az értékes oldalát. Rendkívül alkottak a magyarfenesi felnőttek, kiemelkedő volt a krasznai előadása a tizenévesek pályaválasztási dilemmáiról („hány méter a szeretet?”), avagy „vannak álmaink”), a legszebb előadást a csikfalvi gyerekek mutatták be (talán ez a csapat fejlődött a legtöbbet a nyár óta, állapították meg a szakemberek), nagyon ügyesek voltak a szentgyörgyi 4. és 6. osztályosok, tehetségesek a szászrégeniek, de az i-re a pontot a helyi „nagyok” előadása tette fel.

A rendezvényt idén is a Bodor Péter Művelődési Egyesület szervezte, támogatta az erdőszentgyörgyi önkormányzat és a helyi szakközépiskola, a Communitas Alapítvány és az RMDSZ, valamint a Maros Megyei Tanács a HKOMMK révén, de sokat segítettek a szervezésben a helyi pedagógusok (Kovrig Ildikó, Szász Enikő, Barabás Katalin, Radics Timea és Radu Enrik) is.

Miért a Színpad?

A szentgyörgyi fesztiválok szinte állandó fellépője a krasznai

Kovrig Magdolna tanárnő át szeretné adni a fesztiválszervezést másnak Fotó: Kovrig Zoltán

Tinikomédiások csapata. Vezetőjük már számon sem tudja tartani, hányszor hoztak ide előadást, de élvezik a településük és a polgármester támogatását, ezzel a munkával értéket képviselnek otthon, a színjátszás a kulturális életük egyik támpontja. Ugyanakkor az anyanyelvi kultúra egyik eszköze is, hiszen a magyar települést román tenger veszi körül a Szilágyországban, és a krasznaiak felvállalták, hogy képviselik és másoknak is megmutatják ezt a kultúrát. A vezető számára mint pedagógus a színjátszó kör személyiségfejlesztést jelent; nem tud színészeket nevelni, de olyan fiatalokkal dolgozik, akik nem félnek megmutatni magukat és érzéseiket a világnak, kiállnak a céljaikért, fel tudják fedezni az értékeiket. Nem dolgozik hiába ebben a csapatban – osztotta meg érzéseit lapunkkal a nyáradmenti születésű Oszváth Ilona.

Eljött a stafétaváltás ideje (?)

Három évtized nem kis idő, ezért az elemzése sem egyszerű, de felkértük a visszatekintésre Kovrig Magdolna helyi nyugalmazott tanárnőt, a fesztivál főszervezőjét. Látszik a fejlődés, és némely csapaton látszik a színjátszás terén eltöltött sok-sok év, de ha csak egyszer-kétszer is lépett fel egy csapat, a diákok már tapasztaltabbak, talpraesettebbek, bátrabban mozognak a deszkákon. Az évtizedeket számokban és személyekben is mérni lehetne, hiszen az erdőszentgyörgyi egykori színjátszók köréből számos színész és -nővendék (Tar Mónika, Márton Emőke, Pál Hunor, Tar Erik, Bíró Gergő) került ki, de sok pedagógus is, akiknek a munkájában sokat segítettek az itt tanult és alkalmazott színpadi szabályok vagy a tapasztalat, ha

éppen színjátszó kört alakít és folytatja az itt elkezdett munkát – értékelte.

Hatos Gyöngyvér kezdte el a színjátszó fesztiválok szervezését, abból kiindulva, hogy a Kis-Küküllő menti településeken szép számban voltak műkedvelő színjátszó csoportok, amelyek csupán egyszer-kétszer mutatták be előadásaikat otthon vagy a szomszédos falvakban, így a befektetett munkát nem kamatoztatták. Számukra akartak fellépési lehetőséget biztosítani nagyobb közönség előtt is, és hogy a zsűritől segítséget, szakmai tanácsokat kapjanak. Az első néhány évben a térség csapatai vettek részt, de lassan megváltozott az összetétel, máshol keresve a megérett fiatalok eltávoztak, nehezen akadt utánpótlás, így mára csak egy-két csapat maradt közülük, helyüket átvették mások, akik fontosnak tartják a színjátszást, így lett nemzetközi a műkedvelők fesztiválja.

Kovrig Magdolna már 82 éves, és a fizikai korlátok mellett a fáradtság is arra készteti, hogy gondolkodjon a jövőről. Szellemileg még képesnek érzi magát a munkára, de a fizikai fáradtság nagyon eluralkodik rajta, így a következő nyári színjátszó táborig át szeretné adni valaki másnak a stafétát. Nagyon szívesen végezte ezt a munkát (is) három évtizeden át. Szeretné mihamarabb megtalálni az utódját, és reméli, hogy a sok lelkes tanítványa közül akad, aki átveszi a feladatokat, és ő a háttérből tudja majd segíteni. „Nem bánom a sok munkát, amit a Színház fesztiválba befektettem, úgy érzem, támogattak azok, akik rendszeresen részt vettek a színjátszó kör munkájában” – összegzett záróként a tanárnő.

Tizenegy csapat mutatta be előadását a mesejátéktól a kamaszdrámáig, a vásári komédiától a regényfeldolgozásig Fotó: Gligor Róbert László

Támogatás gazdáknak

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökségen (APIA) keresztül átutalja a támogatást azoknak a gazdáknak, akiket bizonyítottan károsan érintett az ukrán-orosz háború által kialakult gazdasági helyzet. A pénz egy részét az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (FEGA) biztosítják. Az unió Romániának összesen 55.381.013,95 eurót utalt át. A pénzt azok az olajos magvakat és gabonát termesztek kaphatják meg, akiknek a földalapú támogatásban részesített, kártérítésre előterjesztett (kukorica-, zab-, repce- és napraforgó-) területeit teledetekciós módszerrel vagy a helyszínen ellenőrizték, és jóváhagyták a kártérítést. Az unió keretösszeget a minisztérium 2023-as költségvetéséből további 25.652.344,90 euróval egészítik ki. Az utóbbiból fedezik a 2022-es mezőgazdasági évben elhasznált gázolaj árának felét azoknak, akik több mint egy hektáron az említett kultúrák valamelyikét termesztették. Hektáronként 78 liter gázolajfogyasztás felét számolják el literenként 2 lejben. A pénzt 2023. december 31-ig kell átutalják az érintetteknek. (v.g.v.)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK szigetelést, belső munkát, festést, gipszkartonozást, járólappalakat, vízvezetést, kisebb tetőjavítást, tetőszigetelést. Tel. 0754-643-012. (21319-1)

KÚTÁSÁST vállalunk, kútgyűrűket árulunk. Tel. 0765-385-595. (sz.)

VÁLLALJUK régi ajtókat, ablakok újrafestését, kicserélését, új beszerelését, teraszfestést, garázsfelújítást, garázsszigetelést polisztrénnel. Tel. 0743-860-135. (21389)

KIÜRESÍTÜNK tömbházlakást, elszállítjuk a bútort, szemetet, kitararítunk. Tel. 0747-816-052. (21389)

MEGEMLÉKEZÉS

**Csillag volt, mert szívből szeretett,
S mi úgy szeretettük, ahogy csak lehetett.
Elment tőlünk, mint a lemenő nap,
De szívünkben él, és örökre ott marad.**

**Drága jó édesanyánkra, a mezőcsávási
VITÁLIS szüli. IMREH ERZSÉBET
óvó nénire
emlékezünk fájó szívvel halálának 9. évfordulóján.
Legyen könnyű a föld, nyugodt az álmod,
emléked is mindig legyen áldott!**

Szeretteid. (-I)

„Tégy jól, Uram, a jókkal, és a szívük szerint igazakkal!”

**NAGY ÁGNES
tanárnő
1951–2012**

**Amikor földi élettől való megválásának 11. évfordulóján
emlékezünk és emlékeztetünk, azért a szívjóságért, szelidségért,
halhatatlan és hűséges szeretetének örökkévalóságáért
imádkozunk, amelyek ŐT jellemezték.
Emléke nem halványul, hiánya mindig megmarad.**

Szeretted. (-I)

**Sohasem halványul szívünkben emléked,
sohasem szűnik meg lelkünk gyásza érted.
Megállt egy szív, mely értünk dobogott,
s pihen egy dolgos kéz, mely értünk oly sokat dolgozott.**

**Fájó szívvel emlékezünk november 26-án
KÁDÁR GYÖRGYRE,
Marosszentkirály volt alpolgármesterére
halálának 12. évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét őrzi felesége, fia, lánya, veje és unokái. (21376-I)**

**Csend ölel át és szeretet.
Örökké él, kit igazán szeretnek.
(Tóth Árpád)**

**Tizenöt éve hiányzol nekünk,
drága
TÓKÉS KLÁRA (Babi mami).
Szeretted. (21396-I)**

MAROSVÁSÁRHELYI **HAHOTA** SZINTÁRSULAT

Asociația Culturală HAHOȘA Marosvásárhelyi Színház Társulat

seară de cântec

ÉS AKKOR MI VAN?

Szilveszteri kabaré! 2024

RENDEZŐ: KOVÁCS LEVENTE

PRODUCER: JAKAB ZSOLT

ZENEI DUNKOLÁS: LÓRINCZ NÓRÁ

FÉNY ÉS HANGTECHNIKAI DÖNTÉSHOZÓK: **World Travel Shop** utazási iroda

December 28-án CSÁRÉNYON (BEMUTATÓ), 29-én péntek, 30-án szombat, 31-én vasárnap (SZILVESZTER) este 7 órától.
 Január 2-án kedd, 3-án szerda, 4-én csütörtök, 5-én péntek, 6-án szombat, 7-én vasárnap,
 8-án hétfő, 9-én kedd, 10-én szerda, 11-én csütörtök, 12-én péntek, 13-án szombat, 14-én vasárnap,
 19-én péntek, 20-án szombat, 21-én vasárnap, 26-án péntek, 27-én szombat, 28-án vasárnap este 7 órától.
 Február 2-án péntek, 3-án szombat, 4-én vasárnap.
 Marosvásárhely - Maros Művészegyüttes terme

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO

Hitelet

VASÁRNAP 17:30-TÓL

Balázs Attilával

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Karikó Katalin
Áttörések - életem és a tudomány

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Valérie Perrin
Trió

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

CityTV MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234	• Emma vendéglő, hidegtálcák készítése - 0740-083-077 - 0365/404-664
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Prefektúra - 0265/266-801 • RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	• Vili Kft.: tetetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Alkony Kft. tetetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Marmed - 0265/250-344	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215 koszorúk - 0745-606-269
járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658 - 0729-024-380	• és halottszállítás - 0758-047-604
Labor - 0751-114-307	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
e-mail: marmed@armed.ro, www.marmed.ro	
• Dora Optics - 0733-553-976	
• Dora Medicals - 0265/212-971	
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.